

ROPAŽU NOVADA PAŠVALDĪBA

UPESLEJU SĀKUMSKOLA

Reģ. Nr. 4311903380

Skolas iela 12, Upeslejas, Stopiņu pagasts, Ropažu novads, LV- 2118

Tālrunis 67956088

skola@upeslejuskola.lv

www.upeslejuskola.lv

Upeslejās

UPESLEJU SĀKUMSKOLAS AUDZINĀŠANAS DARBA PROGRAMMA

Upeslejas

I IEVADS

Izglītības likums, valsts pamatizglītības standarts un mācību priekšmetu standarti, nosaka ikviena pedagoga iesaistīšanos un atbildību audzināšanas darbībā. Izglītības iestādes attīstības stratēģija, mērķi un uzdevumi nodrošina audzināšanas darbību, kas sekmē katra izglītojamā harmonisku un vispusīgu attīstību.

Klases audzinātājs vistiešāk veic audzināšanas darbību un sniedz atbalstu savas klases izglītojamiem. Viņš sadarbībā ar izglītojamo vecākiem, izglītības iestādes pedagogiem un atbalsta personālu un valsts un/vai pašvaldību atbildīgām institūcijām risina ar izglītojamā personības veidošanu un attīstību saistītus jautājumus, vienlaicīgi rūpējoties par pedagoģiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un saliedētu klases kolektīvu.

„Audzināšana ir mērķtiecīgi organizēts cilvēku darbības process, kas virzīts uz sociālās kultūras pieredzes nodošanu no paaudzes paaudzē, uz jaunās paaudzes vērtīborientāciju un pašregulācijas veidošanu un garīguma izkopšanu. Audzināšanas procesā veidojas un attīstās nozīmīga personības attieksme pret cilvēku, cilvēka darbu, kultūras vērtībām, dabu, sabiedrību, valsti. Tas nodrošina iespēju kļūt par pilntiesīgiem sabiedrības locekļiem, pašiem noteikt savu dzīvi, rīcību un būt atbildīgiem par to. Šo jēdzienu lieto arī šaurākajā izpratnē, skaidrojot audzināšanu kā pieauguša cilvēka darbību, kuras nolūks ir bērna (jaunieša) attīstības vadīšana vēlamā virzienā, gādājot, rūpējoties par viņu, mācot, izglītojot, izkopjot dzīvei vajadzīgas praktiskās iemaņas, iesaistot konkrētās sabiedriskās dzīves situācijās, veidojot viņam iekšējās izaugsmes nosacījumus” /Skujiņa V. u.c. Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca.-R. Zvaigzne ABC, 2000/.

Mūsdienu pasaulei raksturīgas straujas pārmaiņas, kas ietekmē gan cilvēku ikdienas dzīvi, gan valstu un sabiedrības iekšējās un savstarpējās attiecības. Kā izglītojamiem, tā arī viņu vecākiem nākas iepazīt jauna veida sabiedriskās attiecības, atrast savu vietu darbu tirgū, veidot un piedāvāt savas zināšanas un prasmes, iekļauties politiskajā un saimnieciskajā dzīvē. Vienlaikus ir jāsaglabā personības identitāte, ētiskās, morālās un kultūrvēsturiskās vērtības.

Latvijai, kā pilntiesīgai Eiropas Savienības dalībvalstij, internacionālā sadarbība, saziņa un mobilitāte izvirza nepieciešamību pēc jaunām cilvēka kvalitātēm, īpaši - savstarpējās cieņas, sapratnes, citādā pieņemšanas, patstāvības un atbildības. Svarīgs priekšnoteikums izglītojamo sekmīgai darbībai nākotnē ir jaunatnes līdzdalības un līdzatbildības sekmēšana sev un sabiedrībai svarīgu lēmumu pieņemšanā, izglītojamo personīgās dzīves saprātīga plānošana, viņu karjeras attīstība, izglītojamo pašattīstības veicināšana.

Audzināšanas darba programma ir reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus. Audzināšanas darba programmai ir ieteikuma raksturs, un tā adresēta klases audzinātājiem, ar nolūku panākt pēctecīgu un mērķtiecīgu audzināšanas darbību. Audzināšanas programmas uzdevums ir sniegt atbalstu klases audzināšanas programmas vai darba plāna veidošanā un īstenošanā atbilstoši izglītojamo vecumposma īpatnībām.

II AUDZINĀŠANAS DARBA MĒRĶI

2.1. Mācību un audzināšanas darbs tiek īstenots, balstoties uz valstī un Izglītības iestādē izvirzītajiem audzināšanas mērķiem, uzdevumiem un prioritātēm, aptverot visus audzināšanas darba virzienus Izglītības iestādē.

2.2. Audzināšanas mērķus īstenojam: audzināšanas stundās, sporta sacensībās, ārpus stundu aktivitātēs un dažādās citās aktivitātēs, strādājot ar izglītojamo individuāli un iesaistot tos grupu darbā:

- 2.1.1 Pilsoniskas attieksmes veidošana pret valsti un sabiedrību.
- 2.1.2. Aktīva līdzdalība Izglītības iestādes norisēs un demokrātijas mācīšanās.
- 2.1.3. Savas un citu tautu tradīciju, kultūras un ētisko vērtību apzināšanās.
- 2.1.4. Saudzīga attieksme pret vidi, iecietība pret apkārtējiem cilvēkiem, ģimenes lomas stiprināšana.
- 2.1.5. Izglītojamo pašorganizācijas iemaņu veidošana, sociālo prasmju apguve.
- 2.1.6. Veselīga dzīvesveida aktualizēšana.
- 2.1.7. Izglītojamo izglītošana tiesību un sociālās aizsardzības jautājumos.
- 2.1.8. Izglītojamo vecāku iesaistīšana klases un Izglītības iestādes dzīves norisēs.

III AUDZINĀŠANAS UZDEVUMI

- 3.1. Audzināšanas galvenie darba virzieni – sadarbība ar klases kolektīvu, sadarbība ar ģimeni, neformālā izglītība, izglītojamo līdz pārvalde, karjeras izvēle, brīvprātīgais darbs, ārpuskolas un ārpus klases aktivitātes, sadarbība ar atbalsta personālu.
- 3.2. Rosināt izglītojamā interesi par tautas vēsturi, politiskajām un sabiedriskajām aktualitātēm, mācīt viņiem patstāvīgi vērtēt un analizēt mūsdienu sabiedriskās norises.
- 3.3. Attīstīt izglītojamo pašattīstības, ētisko, eksistenciālo, kultūras un sociālo kompetenci, sniedzot zināšanas par cilvēku tiesībām un pienākumiem, prasmi sniegt un saņemt palīdzību krīzes situācijās, pazīt riskus un prast no tiem izvairīties.
- 3.4. Turpināt attīstīt izglītojamo mācīšanās prasmes, pievēršot uzmanību neveiksmnieka lomas mazināšanai.
- 3.5. Veicināt izglītojamo fizisko aktivitāti un veselīgu dzīvesveidu.
- 3.6. Sniegt pamat zināšanās ekoloģijā, attīstīt estētiskās jūtas, audzināt saudzīgu attieksmi pret vidi.
- 3.7. Mācīt problēmu risināšanas, grūtību pārvarēšanas, savas rīcības izvērtēšanas un plānošanas prasmes.
- 3.8. Apgūt saskarsmes pamatus: prasmi uzklaut un cienīt dažādus viedokļus, prasmi inteligēnti izteikt savas domas, sadarboties, sniegt un saņemt atbalstu, uzklaut padomus.
- 3.9. Veicināt pozitīvu mikroklimatu klasē, veidojot savstarpējas uzticības un labvēlības gaisotni attiecībās ar izglītojamiem.
- 3.10. Iesaistīt izglītojamo vecākus klases/grupas aktivitātēs.
- 3.11. Atbalsta personāla iesaistīšana izglītojamo problēmu risināšanā.
- 3.12. Sniegt atbalstu klases pedagogam audzināšanas darba īstenošanā Izglītības iestādē.

IV PLĀNOTĀS ZINĀŠANAS, PRASMES UN IEMAŅAS, KAS IZGLĪTOJAMAJAM JĀAPGŪST

- 4.1. Prasmes vērtēt savas stiprās un vājās puses, plānot, pieņemt lēmumus, saņemt atgriezenisko saisti, prasme uzklaut un izteikties, atbildība pret izglītojamā pienākumiem, radošo spēju, interešu un darba iemaņu attīstība, prasme darboties klasē, mērķtiecība, personiskā higiēna, prasme rīkoties dzīvē un

veselībai draudīgās situācijās.

4.2. Zināšanas par valsts un sabiedriskajām aktualitātēm, galvenajiem cilvēktiesību likumiem un institūcijām, par savu atbildību un pienākumiem, par vēstures, kultūras un dabas pieminekļiem, tautas tradīcijām, zināšanas par savu veselību, atkarību riskiem, drošības noteikumiem uz ielas un sabiedriskās vietās.

4.3. Grib un ir sagatavojies tālāk mācīties.

4.4. Ir spējīgs orientēties sociālajā vidē un darba tirgū, riskēt un uzņemties atbildību, mainīties.

4.5. Ir humāna individualitāte, ar bagātu jūtu pasauli.

4.6. Kuram mācīšanās balstās uz iekšēju motivāciju pilnveidoties visā dzīves laikā.

V METODES UN PAŅĒMIENI

5.1. Tiešās un netiešās audzināšanas metodes, intervija, aktīva klausīšanās, atgriezeniskās saites sniegšana un saņemšana, akceptēšana, atbalstīšana, jūtu atspoguļošana, pārfrāzēšana, novērošana, anketēšana, konsultācija, diskusija, spēļu terapijas tehnikas, ideju vētra, modelēšana, plānošana, lomu spēles, pārrunas, pārliecināšana, jautājumu tehnika, problēmu sadalīšana sīkāk, vēdināšana, gadījumu analīze, līgumu slēgšana u.c.

5.2. Metodes virza audzināšanas procesu:

5.2.1. No sodiem, ierobežojumiem un aizliegumiem uz savas rīcības motivēšanu, analīzi un alternatīvu uzvedības modeļu plānošanu un izmēģināšanu.

5.2.2. No gatavu pamācību sniegšanas uz jautājumu teknikām, kas rosina izglītojamo pašu nonākt pie secinājumiem.

5.2.3. No izglītojamā nevēlamās uzvedības uzsvēršanas uz pozitīvu, neatlaidīgu viņa uzvedības cēloņu meklēšanu kopīgā sarunā un pārliecināšanu par vēl nerealizētām viņa personas iespējām.

5.2.4. No izglītojamā emociju (dusmu, sarūgtinājuma) apspiešanas uz prasmi izpaust emocijas inteligenti, jeb darīt to piemērotos apstākļos (jūtu vēdināšana).

5.2.5. No izglītojamā, kurš nodurtu galvu klusējot pakļaujas, jeb atbrīvojas no spriedzes vienaudžu sabiedrībā, uz izglītojamo, kurš tic, ka pieaugušais viņu sapratīs un mācās inteligenti izteikt savas domas, spēj uz klausīt padomus un veiksmīgi plāno jaunus rīcības modeļus.

VI IZGLĪTĪBAS IESTĀDES KLASES AUDZINĀTĀJA FUNKCIJAS

6.1. Savus darba pienākumu veikšanā ievēro ANO Konvenciju par bērnu tiesībām, LR Izglītības likumu, Bērnu tiesību aizsardzības likumu, izglītības iestādes Nolikumu, audzināšanas darba programmu u. c. normatīvos dokumentus.

6.2. Ievēro izglītojamo individuālās īpatnības, domas un uzskatus, sekmē personības attīstību.

6.3. Rūpējas, lai klasē tiktu radīti labvēlīgi apstākļi izglītojamo izglītošanai, attīstīšanai un audzināšanai.

6.4. Izstrādā un īsteno klases audzināšanas galvenos uzdevumus un darba plānu.

6.5. Ievēro izglītojamo īpatnības, izzina intereses un spējas, rosina tās attīstīt ārpusstundu darbā.

- 6.6. Izvērtē izglītojamo attieksmi pret mācību darbu, uzvedību un seko stundu apmeklējumam, analizē izglītojamo kavējumus.
- 6.7. Pārzina izglītojamo vispārējo veselības stāvokli, veicina veselīgu dzīvesveidu.
- 6.8. Rūpējas un atbild par izglītojamo drošību Izglītības iestādē un ārpus klases pasākumos.
- 6.9. Risina dažāda rakstura izglītojamo problēmas, iesaistot šo problēmu risināšanā dažādus speciālistus.
- 6.10. Izzina ģimenes iespējas izglītojamā audzināšanā, organizē sadarbību ar ģimeni.
- 6.11. Sadarbojas ar sociālajiem dienestiem, bērnu tiesību aizsardzības speciālistiem.
- 6.12. Iepazīstina izglītojamos ar Drošības instrukcijām.
- 6.13. Sistemātiski apkopo un kontrolē izglītojamo kavējumus.
- 6.14. Analizē katra izglītojamā izaugsmes dinamiku, motivē izglītojamo veikt pašvērtējumu.
- 6.15. Veicina klases kolektīva saliedēšanu.

VII KLASES AUDZINĀTĀJA DARBA PLĀNOŠANAS UN ANALĪZES VIENOTIE IETEIKUMI

7.1. Lai veiksmīgāk uzsāktu un vadītu audzināšanas darbu Izglītības iestādē, klases audzinātāju darba plānošanai un darba analīzei izstrādāti vienoti ieteikumi:

- 7.1.1. Klases audzinātāja dokumentācija un audzināšanas darba analīzes materiāli.
- 7.1.2. Klases audzinātāja darba programmas izveides ieteikumi.
- 7.1.3. Klases audzinātāja stundas metodiskie ieteikumi.
- 7.1.4. Pasākumu plānošanas metodiskie ieteikumi.
- 7.1.5. Metodiskie ieteikumi sadarbībai ar vecākiem.
- 7.1.6. Metodiskie ieteikumi izglītojamā sociālajai izpētei.
- 7.1.7. Metodiskie ieteikumi izglītojamo individuālajai izpētei.
- 7.1.8. Audzināšanas darba izvērtējums un pašnovērtējums.

7.1.9. KLASES AUDZINĀTĀJU DOKUMENTĀCIJA UN AUDZINĀŠANAS DARBA ANALĪZES MATERIĀLI

Materiālu portfelis	Saturs	Kontrole un glabāšanas ilgums
1. Dokumentācija audzināšanas procesa nodrošināšanai klasē	<ul style="list-style-type: none"> Likumi, reglamentējošie dokumenti, Izglītības iestādes drošības un iekšējās kārtības noteikumi Audzināšanas darba programma Klases audzinātāju darba kārtība Izglītojamo Personas lietas E-klases žurnāls Klases audzinātāja mape Darba drošības instrukcijas 	Patstāvīgi jābūt klasē un atbildību nes klases audzinātājs
2. Audzināšanas darba plānošanas un analīzes materiāli pēc vienotiem ieteikumiem	Audzināšanas darba programma ar: <ul style="list-style-type: none"> Mērķi, uzdevumi Klases audzinātāja stundu tematiskais plānojums Klases pasākumu plāns Klases pasākumu plānoto izdevumu tāmes 	Uz 20.09. Atbildīgs klases audzinātājs Līdz 25. datumam

Materiālu portfelis	Saturs	Kontrole un glabāšanas ilgums
	<ul style="list-style-type: none"> • Pasākumu analīzes lapas • Plānojums darbam ar vecākiem • Vecāku sanāksmju protokoli • Plānojums sadarbībai ar Izglītības iestādes atbalsta personālu • Ziņas par izglītojamiem • Plānojums izglītojamo izpētei • Pašnovērtējuma un analīzes dokumenti • Tālākizglītības dokumenti • Ziņas par izglītojamo iesaistīšanos Izglītības iestādes Interesu izglītības programmās • Dažādi pielikumi - izpētes apkopojumi, matricas, shēmas utt. 	<p>Pakāpeniski</p> <p>Uz 20.09.</p> <p>Uz norādīto laiku</p> <p>Regulāri</p>
3. Izglītojamo attīstības dinamikas datu materiāli	Izglītojamā izaugsmes dokumenti	Patstāvīgi papildina, Kontrole uz 15.12., 15.05.
4. Klases pasākumu Dienasgrāmata	Ar aprakstiem, radošajiem darbiem, foto materiālu utt.	Patstāvīgi 2 x gadā
5. Metodiskie materiāli		Patstāvīgi

8.2. KLASES AUDZINĀTĀJA AUDZINĀŠANAS DARBA PROGRAMMAS IZVEIDES IETEIKUMI

8.2.1. Klases audzinātājs vistiešāk veic audzināšanas darbību un sniedz atbalstu savas audzināmās klases izglītojamajiem.

8.2.2. Klases audzinātājs, ņemot vērā izglītojamo vajadzības un Izglītības iestādes izglītības programmas, kā arī valsts izvirzītās prioritātes, izstrādā savu audzināšanas darbības programmu.

8.2.3. Klases audzinātāja audzināšanas programma nosaka klases audzinātāja darbības mērķi un uzdevumus katrai klasei, klases stundu tematiku, aptuveno stundu skaitu, paredzamo rezultātu.

8.2.4. Klases audzinātājs attīsta šādas izglītojamo kompetences:

- Pašattīstības kompetenci (spēju izprast pašam sevi, virzīt savu attīstību).
- Sociālo kompetenci (prasmi analizēt sociālos procesus, prasmi iekļauties sabiedrībā).
- Risināt konfliktus, veidot sadarbības un saziņas prasmes u.c.).
- Ētisko kompetenci (spēju apzināties vērtības un veidot kritisku attieksmi, pārdomātus spriedumus par sevi un citiem).
- Eksistenciālo kompetenci (spēju atbilstoši rīkoties ekstremālās un sadzīves situācijās, izkopt veselīga dzīvesveida ieradumus u.c.).
- Kultūras kompetenci (spēja izprast un pārmantot kultūrvēsturisko pieredzi).

8.2.5. Audzināšanas programmas titullapā jānorāda:

UPESLEJU SĀKUMSKOLAS
_____ KLASES
AUDZINĀŠANAS PROGRAMMA
_____ MĀCĪBU GADAM

KLASES AUDZINĀTĀJS: _____

Tālāk seko:

1. Mērķis
2. Uzdevumi
3. Klases pasākumu plāns
4. Klases pasākumu plānoto izdevumu tāmes
5. Sadarbība ar ģimeni
6. Sadarbība ar atbalsta personālu
7. Izglītojamo izpēte
8. Interesu izglītība
9. Ārpus stundu un ārpus Izglītības iestādes aktivitātes
10. Izglītojamo karjeras virzība
11. Klases audzināšanas stundas

8.2.6. Programmā katru gadu tiek veiktas izmaiņas un papildinājumi, atbilstoši valsts, novada, Izglītības iestādes izvirzītajām prioritātēm. Programma tiek saskaņota klases audzinātāju MK sanāsmē un līdz 20.septembrim tiek iesniegta Izglītības iestādes direktoram apstiprināšanai.

IX KLASĒS AUDZINĀŠANAS STUNDAS METODISKIE IETEIKUMI

/Izmantots VJIC 22.11.2006. Rīkojums Nr.69 metodiskais līdzeklis „Klases stundu programmas paraugs/.

9.1. Veidojot klases audzināšanas stundu tematisko plānojumu ieteicams radoši un koleģiāli sadarboties ar citu mācību priekšmetu pedagogiem, īpaši sociālo zinību priekšmeta pedagogu, jo šī priekšmeta saturā ir daudzi ar audzināšanas darbību saistīti jautājumi. Ļoti nozīmīgs ir Jūsu izglītojamo viedoklis un priekšlikumi par audzināšanas stundu saturu un formu, jo šajā stundā būtu jārada iespējas izglītojamajiem pašizpausties un pašorganizēties. Tas palīdzētu viņiem kļūt brīvākiem, patstāvīgākiem un atbildīgākiem, veidot piederību savai grupai, klasei un izglītības iestādei. Veiksmīgi organizējot grupas audzināšanas stundas, iespējams nodrošināt izglītojamo vajadzības pēc saskarsmes un sadarbības ar vienaudžiem un pieaugušajiem, pēc dialoga par daudzveidīgiem dzīves jautājumiem.

9.2. KLASĒS AUDZINĀŠANAS STUNDAS TEMATI:

- Veselīga dzīvesveida pamati.
- Rīcība ekstremālās situācijās.
- Sevis izzināšana un pilnveidošana.
- Es ģimenē, klasē, grupā un skolā.
- Sabiedriskā līdzdalība.
- Veselība un vide.
- Nacionālie un etniskie svētki, tautas tradīcijas.
- Civilā aizsardzība, ekoloģija.
- Satiksmes drošība.
- Karjeras izglītība.
- Estētiskā audzināšana, dzīvesziņa.
- Psiholoģijas pamati un izglītojamo izpēte.

9.3. Klases audzinātāja audzināšanas stunda plānota vienu reizi nedēļā noteiktā dienā un laikā, katrai klasei atsevišķi.

9.4. Lai veiksmīgāk realizētu izglītojamo mācību un audzināšanas darbu, nepieciešams:

- Klases audzinātāja audzināšanas stundas plāns
- Klases audzinātāja audzināšanas stundu tematiskais plāns mācību gadam
- Katras klases audzinātāja audzināšanas stundas pašanalīze
- Semestra klases audzinātāju audzināšanas stundu kopanalīze

X TEMATISKĀS GRUPAS

10.1. SEVIS IZZINĀŠANA UN PILNVEIDOŠANA

Pamatojums: Izglītojamo personības pilnveidošanā nepieciešams pievērst uzmanību viņu individualitātes fiziskās, psihiskās un sociālās attīstības līdzsvarotībai, atbildībai par savu rīcību, pozitīva, adekvāta paštēla un pašvērtējuma veidošanai. Ir svarīgi jautājumi, uz kuriem izglītojamie vēlas saņemt atbildes: „**Kas es esmu?**” Izglītojamais vērtē sevi un vidi, apzinās vērtības, tā veidojot individualitāti. „**Kas man jādara?**” Izglītojamais apzinās savu rīcību un spēj par to atbildēt.

Mērķis: Sniegt atbalstu izglītojamajam sevis izzināšanā un mērķtiecīgas pašattīstības virzības procesā.

Uzdevumi: Radīt izglītojamajam iespēju

- Izprast pašam sevi, apzināties savas attieksmes un rīcību
- Iegūt pieredzi, kā veidot pašam savu dzīvi, attiecības ar sevi un citiem
- Attīstīt savu pašapziņu
- Domāt un rīkoties patstāvīgi, uzņemties atbildību par savu dzīvi

1.-4. klase

Temati	Paredzamais rezultāts
Sevis apzināšanās	Vēro sevi, atpazīst savas jūtas, domā par sakarībām, kādas veidojas starp domām, jūtām, rīcību, kontrolē savas spējas valdīt pār sevi, savu uzvedību. Pēta savu rīcību, mēģina apzināties savas rīcības sekas. Izprot savu darbību un zina, ka būs iespēja saņemt pieaugušo atbalstu, lai paveiktu to, ko viņš uzņemsies
Mērķtiecība. Zinātkāre	Saprot, ka viņam ir interesanti kaut ko jaunu uzzināt un mācīšanās sagādā prieku. Apzinās savas spējas un prasmes, kas ļauj sasniegt nodomāto
Emocijas	Atpazīst savas emocijas un pārdzīvojumus, mācās izzināt to cēloņus un nosaukt vārdos, saskata atšķirības starp emocijām un savu rīcību. Analizē savas spējas valdīt par sevi, savaldīties
Savstarpējās attiecības	Mācās analizēt un saprast savstarpējās attiecības, apzinās savas prasmes izbeigt strīdus un panākt vienošanos

10.2. ES ĢIMENĒ, KLASĒ UN SKOLĀ

Pamatojums: Pārmaiņu laikā izglītojamajam jāspēj tikt galā ar ikdienas dzīves izvirzītajām prasībām. Ir nepieciešamas prasmes, kuras veicina saskarsmi un sazināšanos ar citiem cilvēkiem. Prasmes ir cieši saistītas ar attieksmi, tādējādi attieksme pret citiem veido piederības izjūtu ģimenei, skolai, sabiedrībai, iejūtību pret otru cilvēku, savstarpējo cieņu, morāles normu ievērošanu, atbildību un vēlēšanos dot savu ieguldījumu klases un Izglītības iestādes dzīvē.

Mērķis: Akcentēt izglītojamā personisko lomu un uzdevumus ģimenes attiecībās, klases un skolas dzīves pilnveidošanā.

Uzdevumi:

- Veidot pozitīvas attiecības starp ģimenes locekļiem, klases un skolas biedriem
- Attīstīt iniciatīvu, prasmi uzņemties pienākumus un būt atbildīgam par to izpildi
- Apgūt prasmes sadarboties ar vienaudžiem un dažādu paaudžu cilvēkiem
- Izprast un respektēt citu cilvēku atšķirības un vajadzības

Temati	Paredzamais rezultāts
Ģimene	Apzinās atbildību un pienākumus ģimenē. Izprot radniecības pakāpes. Rūpējas par ģimenes locekļiem
Klases biedri un klases kolektīvs	Ir iepazinis un mācās izprast savus klases biedrus, apzinās klases kolektīva nozīmi un savu vietu tajā, ir iegūtas pamatprasmes strādāt sadarbojoties, rūpēties citam par citu
Draudzība	Zina, kas ir draudzība un izprot to. Ir ieguvis izpratni par draudzīgām attiecībām un mācās tās veidot
Pienākumi un tiesības	Spēj uzņemties atbildību par noteiktiem pienākumiem, mācās izprast savas un respektēt citu cilvēku tiesības. Piedalās klases iekšējās kārtības noteikumu izstrādē un tos ievēro
Citātais man līdzās (atšķirīgs sociālais stāvoklis, nacionālā piederība, persona ar īpašām vajadzībām, persona ar speciālām vajadzībām)	Ir priekšstats par atšķirīgo cilvēkos, prot pieņemt citādo, respektē un ciena viņu vajadzības, palīdz un atbalsta viņus
Sociālās lomas grupā (skolēns, draugs, klases biedrs, dežurants u.c.)	Mācās būt skolēns. Ir priekšstats par dažādām sociālām lomām. Ir iepazinis savas sociālās lomas un mācās atbilstoši tām rīkoties
Konflikts, tā risināšana	Zina, kas ir konflikts un meklē palīdzību tā risināšanai

10.3. SABIEDRISKĀ LĪDZDALĪBA

Pamatojums: Jāapzinās pasaules vienotība, mācoties izmantot tās sniegtās iespējas, bet nepazaudējot individualitāti un būtiskas, vēsturiski radušās tradīcijas, un kultūrvērtības. Apzinoties piederību savai tautai un valstij, vienlaikus veidojama toleranta attieksme pret citādo sev līdzās, citu tautu etniskiem, reliģiskiem vai kultūras jautājumiem un priekšstatiem. Multikulturāla vide, multikulturāla sabiedrība – tie ir jēdzieni, kuri arvien vairāk ienāks mūsu ikdienā. Pilsonisko tikumu apgūšana sākas ģimenē un pilnveidojama skolā (īpaši izglītojamo pašpārvaldē, citās sabiedriskās organizācijās).

Mērķis: Veicināt izglītojamajiem apzināties savu nacionālo, valstisko, reliģisko un personisko identitāti un izprast indivīda un sabiedrības mijiedarbību.

Uzdevumi:

- Apgūt prasmes iesaistīties daudzveidīgā sabiedriskajā darbībā.
- Veidot izpratni par savām un citu tiesībām un pienākumiem identitātes aspektā.
- Analizēt savu pieredzi un sabiedrībā dominējošās attieksmes, priekšstatus par sabiedriskajiem procesiem, veidot tolerantu attieksmi pret citādo sev līdzās.

Temati	Paredzamais rezultāts
Piederība (savai mājai, skolai, novadam, pilsētai, valstij)	Ir interese par savas dzimtas vietas vēsturi, dabu, ievērojamiem cilvēkiem. Izjūt piederību savai mājai, skolai, savam novadam, pilsētai, valstij). Iesaistās kultūrvēsturisko vērtību apzināšanā, saglabāšanā, kopšanā ģimenē, skolā, novadā, pilsētā
Svētki un tradīcijas	Ir interese par savas tautas un valsts svētkiem un tradīcijām un prasme tos svinēt. Apzinās savu nacionālo identitāti un citu nacionalitāšu esamību Latvijas sabiedrībā
Sabiedriskā līdzdalība	Apzinās sabiedriskās līdzdalības iespējas atbilstoši vecumam, iesaistās sabiedriskajā darbībā (sabiedriskās organizācijas, talkas, akcijas, pasākumi, citas aktivitātes). Izprot palīdzības nozīmi, ir izpalīdzīgs un izjūt gandarījumu, piedaloties labdarībā
Brīvais laiks (pulciņi, interešu grupas u.c.)	Ir informēts par lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējām. Izzina savām interesēm atbilstošas nodarbes un iesaistās tajās

10.4. KARJERAS IZVĒLE

Pamatojums: Karjeras izvēles jautājumi būtiski gan bērniem, gan arī viņu ģimenēm. Izglītības procesā karjeras izvēlē sniegtajiem pakalpojumiem ir jābūt tādiem, lai palīdzētu izglītojamajiem saprast savas intereses un spējas, saprast darba tirgu, apgūt un attīstīt savas karjeras vadīšanas prasmes. Šim darbam jābūt mērķtiecīgi organizētam visus skolas gadus. Pedagoģa uzdevums ir ne tikai palīdzēt izglītojamajiem attīstīt savu personību, t.i., veidot pašapziņu, iemācīties izprast pašam sevi, novērtēt savu pieredzi, sasniegumus, personiskās īpašības, stiprās un vājās puses, bet arī lai izpētītu dažādas karjeras veidošanas iespējas, rosinot izglītojamos pieņemt svarīgus lēmumus savai dzīvei. Prasme motivēt izglītojamos mūžizglītībai un apzinātai karjeras izvēlei ir atbildīgs Izglītības iestādes uzdevums. Laba izglītība palīdzēs izglītojamajiem apzināties karjeras veidošanas iespējas. Vēlēšanās realizēt svarīgus nākotnes plānus veicinās izglītojamo motivāciju mācīties.

Mērķis: Sekmēt izglītojamajos izpratni par izglītības lomu cilvēka dzīvē un veicināt mērķtiecīgu karjeras izvēli.

Uzdevumi:

- Apzināties mācību, darba un saturīga brīvā laika pavadīšanas nozīmi karjeras izvēles procesā.
- Veidot prasmi salīdzināt un samērot personiskos sasniegumus un īpašības ar tiem nosacījumiem, kas nepieciešami tālākai izglītības turpināšanai un savas karjeras veidošanai.

- Attīstīt prasmes, kas nepieciešamas savas karjeras attīstības plānošanā, lai sekmīgi konkurētu darba tirgū.

1.-4.klase

Temati	Paredzamais rezultāts
Profesiju daudzveidība	Zina, kur un par ko strādā viņa vecāki un citi ģimenes locekļi. Zina nosaukt profesijas, kurās strādā cilvēki izglītojamā dzīvesvietā, un izprot to nozīmību vietējās sabiedrības dzīvē
Dienas režīms	Prot izplānot savu dienas režīmu un tam sekot, paredzot laiku mācībām, pienākumiem internētā, mājās, vaļaspriekiem un atpūtai
Mācības – skolēna darbs	Apzinās savu galveno pienākumu mācīties, spēj mācīties patstāvīgi, un koncentrējas mācību uzdevumu apguvei un izprot savu atbildību sekmīgā mācību procesā
Karjeras vīzija	Mācās domāt par savu nākotni, iepazīstot dažādas profesijas, apgūst darba prasmes

10.5. VESELĪBA UN VIDE

Pamatojums: Izglītības iestāde līdztekus ģimenei un sabiedrībai ir atbildīga par jaunās paaudzes veselību. Izglītības iestādei jāiesaistās primārās profilakses darbā. Primārās profilakses mērķis ir cilvēka rakstura, gribas, attieksmes un dzīves prasmju veidošana, lai kritiskā dzīves situācijā viņš spētu izdarīt izvēli par labu veselībai, būtu gatavs risināt problēmas un pieņemt atbildīgus lēmumus. Nozīmīgi ir preventīvie pasākumi dažādu atkarību (smēķēšana, alkohola un narkotiku lietošana, datoratkarība u.c.) profilaksei.

Izglītojamajam ir nepieciešams izprast pārmaiņas, kas notiek ar viņu, mainoties vecumam, un ievērot nosacījumus, kas veselīga dzīvesveida pamatā (uzturs, kustības, pozitīvas emocijas un attieksmes u.c.).

Mērķis: Rosināt izglītojamos ievērot veselīgu dzīvesveidu un izprast apkārtējo vidi kā nosacījumu dzīves kvalitātes nodrošināšanai.

Uzdevumi:

- Iegūt augstu pašapziņu un pozitīvu pašnovērtējumu (justies labi „savā ādā”, prast rūpēties par sevi un savu ķermeni).
- Apgūt iemaņas un prasmes, kas palīdzētu pieņemt atbildīgus lēmumus savai fiziskai, psihiskai un sociālai attīstībai.
- Atbilstoši rīkoties ar atkarības vielu (nikotīns, alkohols, narkotikas u.c.) lietošanas saistītās situācijās vai nonākot saskarē ar citām atkarībām (azartspēles, jaunās tehnoloģijas u.c.).
- Veidot pozitīvu attieksmi pret apkārtējo vidi.

1.-4.klase

Temati	Paredzamais rezultāts
--------	-----------------------

Uztura ietekme uz skolēna darbaspējām un sekmēm mācībās	Apzinās un spēj novērtēt uztura nozīmi sava organisma attīstībā un augšanā. Ir prasme ievērot gūtās atziņas ikdienā
Sakarība starp uzturu un veselību. Uzturs kā riska faktors dažādu slimību attīstībā (zobu kariess, avitaminoze, sirds un asinsvadu slimības u.c.)	Zina, kādas slimības var izraisīt nepiemērots uzturs un kāds uzturs jālieto slimību profilaksē. Ir prasme analizēt un novērtēt savu ikdienas uzturu mājās un skolā un veikt atbilstošu izvēli. Zina, kādu galveno informāciju atspoguļo uz pārtikas produktu iesaiņojumiem. Ir prasmes izdarīt nepieciešamās uztura izvēlē atbilstoši dažādiem apstākļiem un savai individualitātei
Veselīgu ēšanas paradumu veidošana	Izprot veselīgu ēšanas paradumu būtību, nozīmi un nepieciešamību. Spēj novērtēt savus ēšanas ieradumus. Apzinās, ka ēšanas ieradumi ir izvēles rezultāts, atkarīgs no katra paša lēmuma. Ir prasmes atbilstoši savam vecumam pieņemt saprātīgus lēmumus savas veselības nostiprināšanā
Fiziskās nodarbības kā veselības pamats	Apzinās fizisko aktivitāšu nozīmi veselības saglabāšanā. Veidojas motivēta nepieciešamība piedalīties dažādās fiziskajās nodarbībās Izglītības iestādē un ārpus Izglītības iestādes
Veselīga vide	Apzinās vides faktoru ietekmi uz cilvēka veselību. Ir iemaņas izvairīties no ilgstošas uzturēšanās veselībai nevēlamā vidē (piesmēķētas telpas, automašīnu tuvumā u.c.). Veidojas pozitīva attieksme pret apkārtējo vidi. Apzinās, ka ikviens var būt līdzdalīgs veselīgas vides veidošanā Izglītības iestādē, mājās, pilsētā, ciemā utt.
Datoratkarība. To izraisošie faktori	Ir priekšstats par datoratkarību un bīstamību, ko tā nodara. Atbilstoši savam vecumam izprot un apzinās pamatnoteikumu nozīmīgumu, strādājot ar datoru

10.6. DROŠĪBA

Pamatojums: Drošības jautājumu apguves uzdevumi ir palīdzēt izglītojamajiem izprast to nozīmi savas un citu veselības un dzīvības saglabāšanā. Šo tēmu apguvē būtiskākais ir neaprobežoties tikai ar noteikumu zināšanu, bet gan veicināt noteikumu ievērošanu, to izpratni un attieksmes maiņu pret iegūto zināšanu pielietošanu praksē. Tēma „Drošība” ietver drošības jautājumus dažādās sadzīves un ekstremālās situācijās – drošību ikdienā, satiksmes drošību, elektrodrošību, ugunsdrošību, gāzes drošību, drošību uz ūdens, rīcību dabas stihijās un citās ekstremālās situācijās, personīgo drošību un aizsardzību pret vardarbību.

Mērķis: Veidot izglītojamajam izpratni par drošības jautājumu apguves nepieciešamību un ievērošanu ikdienā savas un citu drošības un veselības saglabāšanā

Uzdevumi:

- Rosināt izpratni par drošību dažādās situācijās.
- Attīstīt prasmes novērtēt drošību un rīkoties dažādās situācijās.
- Sekmēt izglītojamā atbildību lēmumu pieņemšanā savas un līdzcilvēku drošības nodrošināšanā.

1.-4.klase

Temati	Paredzamais rezultāts
Satiksmes drošība	
Ceļš uz Izglītības iestādi	Prot izvēlēties drošāko maršrutu no mājām līdz skolai un atpakaļ. Pārvietojas pa izvēlēto ceļu un šķērso ielu savas mājas, skolas tuvumā atbilstoši ceļu satiksmes drošības noteikumiem
Gājējs, transportlīdzekļa vadītājs, pasažieris. Sabiedriskais transports un pieturas	Pārzina transporta līdzekļu veidus. Prot ievērot atbilstošos uzvedības noteikumus skolas, sabiedriskajos un personiskajos transporta līdzekļos. Prot pareizi iekāpt transporta līdzeklī un izkāpt no tā. Izprot vadītāju un brīdinājuma signālu nozīmi gājējiem
Satiksmes regulēšana ar luksoforu un ceļazīmēm	Prot šķērsot ielu regulējamā vai neregulējamā krustojumā, ceļu un dzelzceļu. Pazīst nozīmīgākās ceļa zīmes un apzīmējumus. Orientējas transportlīdzekļu braukšanas virzienos pa ielām un ceļiem, to paredzamajos manevros
Satiksmes negadījumi un to cēloņi	Spēj novērtēt bīstamas situācijas un prot atbilstoši rīkoties tajās, prot lietot gaismas atstarotājus
Velosipēds	Zina un ievēro nosacījumus braukšanai ar velosipēdu, prot izvēlēties un izmanto drošāko atļauto ceļu
Drošība ekstremālās situācijās	
Dabas katastrofas: vētra, plūdi, negaiss u.c.	Zina, kā atbilstoši uzvesties negaisa, vētras un plūdu u.c. negadījumos. Apzinās radīto postījumu sekas. Prot izsaukt palīdzību un neapjukt, lai palīdzētu sev un citiem
Ūdens	Apzinās un ievēro drošības noteikumus ūdenī, uz ledus un ūdenskrātuvju tuvumā
Karsti un auksti laika apstākļi	Apzinās drošības noteikumus karstos un aukstos laika apstākļos

Elektroierīces	Izprot dažādu elektroierīču funkcijas. Lietojot elektroierīces, prot ievērot drošības noteikumus un lietošanas instrukcijas. Apzinās elektrodrošības noteikumu neievērošanas sekas
Pirotehnika	Izprot pirotehnikas bīstamību un zina, ka to bērni nedrīkst lietot
Ugunsdrošība	Apzinās, kādu postu var radīt neuzmanīga rīcība ar uguni. Zina, kur uguni izmanto sadzīvē, un ievēro ugunsdrošības zīmes. Prot novērtēt uguns bīstamību un atbilstoši rīkoties. Nededzina kūlu un sadzīves atkritumus
Rīcība nelaimes gadījumā Drošības dienesti	Apzinās, kādu palīdzību var sniegt dažādi drošības dienesti. Prot izsaukt drošības dienestus un raksturot notikušo. Zina, kādos gadījumos nepieciešama evakuācija un kā rīkoties
Izglītības iestādes evakuācijas plāns	Zina, kur Izglītības iestādē atrodas evakuācijas plāns un kā rīkoties trausmes gadījumā
Nevēlami svešinieki	Apgūst drošības pasākumus, kas jāievēro, ja mājās un uz ielas atrodas viens. Prot rīkoties un izvairīties no nepatīkamām situācijām, ja parādās nevēlami svešinieki, t.sk. dzīvnieki. Prot meklēt palīdzību, ja nokļūst nepatīkamā situācijā

KLASES AUDZINĀTĀJA AUDZINĀŠANS STUNDAS VĒROŠANAS LAPA

Klase _____
Izglītojamo skaits klasē _____ Stundā _____
Klases audzinātājs _____ datums _____

Stundas tēma

_____

Stundas vērošanas mērķis:

_____

Vērotājs: _____

Stundas vērtējums :

Vērtē katru sadaļu ar vienu vērtējumu, lietojot četru līmeņu skalu:

- 4- ļoti labi, pārsvarā stiprās puses;
- 3- labi, stiprās puses pārsvarā pār trūkumiem;
- 2- viduvēji, daži būtiski trūkumi

Vērojuma parametri	KOMENTĀRI		Vērtējums
	Vērotājs	Klases audzinātājs	
Stundas uzbūve			
Klases darba organizēšana			
Darba laiks			
Kārtība klasē pēc darba pabeigšanas			
Pedagoģiskais process			
Klases sadarbība			
Grupu darbs			
Stundā paredzamo uzdevumu izpilde			
Mērķa skaidrība			
Uzdevumu precīza izskaidrošana			

Vērojuma parametri	KOMENTĀRI		Vērtējums
	Vērotājs	Klases audzinātājs	
Metožu un paņēmieni daudzpusība			
Izglītojamo iesaistīšanās			
Ilgtermiņa uzdevumi			
Uzdevumi īsākam periodam			
Darbības, kas saistās ar reālo dzīvi			
Papildmateriāli			
Klases audzinātāja un izglītojamo dialogs			
Valodas lietojums			
Izglītojamo rosināšana izskaidrot savus uzskatus			
Dialoga veidošana, balstoties uz izglītojamo atbildēm			
Uzslavu lietošana			

Secinājumi:

Stiprās puses

Nepieciešamie uzlabojumi

KLASES AUDZINĀTĀJA AUDZINĀŠANAS STUNDĀS IZMANTOJAMĀS METODEDES UN PAŅĒMIENI

Nosaukums	Īss raksturojums	Norises plānojums
Darbs ar masu medijiem	<p>Klases audzinātājs piedāvā izglītojamajiem kādu no mediju piedāvātajām informācijām uzdevumu veikšanai. Masu mediji veido izglītojamo redzesloku pat vēl vairāk nekā izglītības sistēma. Svarīgi izglītojamajiem iemācīties saprast mediju valodu, pasniegto realitātes atspoguļojumu, saprast atspoguļoto notikumu cēloņus, atpazīt piedāvātās informācijas mērķus.</p> <p>Izglītojamie mācās izteikt savu viedokli par informāciju TV, radio, avīzēs, žurnālos.</p> <p>Nozīmīgi iekļaut arī filmu skatīšanos, lai mācītos tās vērtēt.</p>	<p><u>Sagatavošanās.</u> Pedagoģs ir rūpīgi saplānojis uzdevumus pirms atbilstošām aktivitātēm. Sagatavo izglītojamos, piemēram, filmas tematikai, pastāsta par jautājumiem, kurus uzdos pēc filmas skatīšanās, kam jāpievērš uzmanība skatoties filmu.</p> <p><u>Analīze.</u> Izglītojamie atbilstoši izvīrītajam uzdevumam veic kritisku skatīšanos. Iegūst informāciju – analizē, veido jautājumus vai atbild uz jautājumiem.</p> <p><u>Saruna.</u> Tiek apspriesti izglītojamo veiktie uzdevumi, viņu secinājumi par uztverto un saprasto.</p>
Diskusija	<p>Diskusijā tiek izpētīta un apspriesta kāda problēma/jautājums, lai tās dalībniekiem veidotos sava attieksme pret piedāvāto tematu. Senāk tika uzskatīts, ka diskusijas uzdevums ir atrast „objektīvo patiesību”, tagad tā drīzāk ir argumentācijas pārbaude par kādu tēmu un savas spriestspējas uzlabošana. Tā ir mācīšanās, izmantojot dialektiski pretstatītas tēmas vai pozīcijas, starp kurām izglītojamajiem ir jāizlemj pēc iepriekš norunātiem spēles noteikumiem.</p> <p>Izglītojamie cenšas izprast un pieņemt citu viedokli, mācās skaidri un precīzi formulēt savu viedokli.</p> <p>Diskusija ir sadarbība grupā un sekmē izglītojamo komunikācijas prasmes, taču tikpat nozīmīga tā ir paškompetences attīstīšanai, piemēram, ir jāapgūst prasme pārvarēt bailes, nedrošību sevī, runājot auditorijai. <u>Galvenie izglītojamā uzdevumi diskusijā</u> – skaidri izteikt savas domas, ieklausīties citos, izprast citu viedokli, uzņemties atbildību.</p> <p>Diskusijas metode sekmē apgūt būtiskas vērtības – brīvību /katrs dalībnieks var piedāvāt savu domu, ideju, viedokli/, vienlīdzību /vienmēr tiek uzklautīti visi viedokļi/, cieņu pret cilvēku /var apstrīdēt viedokli, nevis pašu cilvēku, tiek respektēts katra dalībnieka viedoklis/</p>	<p><u>Sagatavošanās.</u> Tiek izlemts, kam, kad, kur, ar ko, par ko ir jādiskutē, kāds būs diskusijas veids, kādi būs diskusijas noteikumi.</p> <p><u>Tēžu izstrādāšana.</u> Tiek izvīrītas, izstrādātas diskusijas tēzes.</p> <p><u>Argumentēšana.</u> Notiek diskusija – vispirms pamatojošus un atspēkojošus argumentus izsaka - proponenti, pēc tam – oponenti. Vēlāk var iekļaut citus argumentus.</p> <p><u>Novērtēšana.</u> Diskusiju var noslēgt pat ar balsošanu (balsot var pat klausītāji).</p> <p>Izmantojami visi diskusiju veidi: punktētā diskusija, piramidālā diskusija, debates, sniegabumba, plenārdiskusija, 2 cepuru diskusija (vienai un tai pašai personai ir par un pret lomu, ko parāda cepuru maiņa).</p>
Drāmas metodes	<p>Tā tiek uzskatīta par instrumentu, kas palīdz attīstīties ikvienam cilvēkam, veikt vingrinājumus dzīves mākslā, atklājot sevi un savus uzskatus.</p> <p>Drāmas metode ietver trīs būtiskas pakāpes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paplašināt zināšanas par sevi /ietvertas zināšanas par savu ķermeni, savām spējām, savu „es”. 2. Paplašināt zināšanas par citiem, par konfliktu risināšanu /mēģina saprast citus – klasesbiedrus, ģimeni, skolotājus utt., 	<p>Piemēram, uzdevums „Krēsls” /sekmē koncentrēšanās spējas/: izvēlas kādu krēslu/priekšmetu, manipulē ar to – izspēlējot dažādas objekta pozīcijas un iekļaujot tajā citus dalībniekus.</p> <p><u>Sagatavošanās/iejušanās.</u> Krēsls tiek nolikts klases vidū un uzsākta diskusija par krēsla pielietošanas</p>

	<p>iemācīties viņos klausīties un sazināties/.</p> <p>3. Paplašināt zināšanas par sabiedrību /kā sabiedrība darbojas, ko tā prasa no indivīda/.</p> <p>Šī metode aptver maņu un koncentrēšanās vingrinājumus, vienkāršas improvizācijas, ritmiku.</p>	<p>iespējām. /Tiek aicināti apzināties savu emocionālo noskaņojumu un koncentrēties/.</p> <p><u>Spēle.</u> Katrs izglītojamais pēc kārtas paņem krēslu un parāda, kā vēl varētu izmantot krēslu /apgāž krēslu ar kājām gaisā un iedomājas, ka tā ir dzimšanas dienas torte un nopūš 4 svecītes/.</p> <p><u>Refleksija.</u></p>
Klases pārrunas	<p>Pārrunās izglītojamie tiek iesaistīti kā sociāli vienlīdzīgi, atbildīgi klases dalībnieki. Pedagoģs ir grupas vadītājs. Klases pārrunas palīdz izglītojamajiem saprast sevi un citam citu, kā arī vērtēt savu motivāciju un uzskatus, palīdz izpētīt un saprast problēmas, kā tās risināt savā klasē un skolā. Klases pārrunas stimulē izglītojamos klausīties citos, palīdzēt citiem /dalīta atbildība/. Pārrunās tiek noteikti grupas likumi un sekas.</p>	<p><u>Ievada saruna.</u> Rosina izglītojamo interesi par tematu un sagatavo viņus pārrunām. Tas parāda izglītojamo vispārējo attieksmi pret šo tēmu.</p> <p><u>Izzināšana.</u> Izglītojamais izsaka savas domas un izjūtas par tēmu, atbildot uz jautājumiem /sākumā tie ir vispārīgāki, pēc tam kļūst arvien konkrētāki/. Tā ir iespēja izglītojamajam izpaust savas problēmas, apzināties tās un salīdzināt savu pieredzi ar citiem. Tiek veicināta jauna izzinoša un emocionāla mācīšanās. Tiek saredzēti citu uzskati un domas, tiek domāts par citiem, nevis par sevi. Pedagoģs palīdz izglītojamajiem iegūt izpratni par doto tēmu.</p> <p><u>Darbība.</u> Konkrētu ideju meklēšana, kā risināt jautājumus, kas sagādā skolēniem problēmas. Tiek uzsvērtas specifiskas uzvedības pārmaiņas. Izglītojamie piedāvā veidus, kā tikt galā ar noteiktu problēmu /izglītojamie vairāk ieklausās savu vienaudžu padomos/.</p> <p><u>Nobeigums.</u> Kopsavilkums un iespēja izglītojamajiem pateikt, ko viņi ir apzinājušies.</p>
Klases sanāksmes – Riņķa laiks	<p>Klases ikdienas notikumi prasa to kopīgu apspriešanu. Tas ir laiks/iespēja, kad spriest par attiecībām, vienādajām tiesībām, draudzību, taisnīgumu u.c. Šajā laikā izglītojamie var arī izzināt savu pieredzi un apzināties savu individualitāti. Tā ir arī iespēja mācīties sadarbību. Tā attīsta spēju spriest, respektējot morāles normas un gatavību izturēties un rīkoties atbildīgi. Sekmē sociāli pieņemamu uzvedību, kas balstās uz izpratni, kāpēc šāda uzvedība ir vēlama, pareiza un nepieciešama. Tā ir iespēja regulāri nodrošināt iespēju apspriest to, kas izglītojamajos satrauc, apsvērt un pārrunāt problēmas, izstrādāt risinājumus, darbības plānus. Sanāksmes norise ir tikpat svarīga kā saturs!</p>	<p><u>Sanāksmes sākums</u> – iesildīšanās spēles, vingrinājumi. Izglītojamie sēž aplī, tiek nodrošināts savstarpējs redzes kontakts.</p> <p>Sākumā nepieciešams atgādināt par pamatlīkumiem: nevienam nav tiesību otru pazemot, neviens nedrīkst cita vārdu lietot negatīvā nozīmē, visiem jāklausās ikviens runātājs, ikvienam tiek dota iespēja runāt.</p> <p>Spēles sanāksmes sākumā domātas, lai mazinātu spiedienu vai arī lai palīdzētu koncentrēties,</p>

		<p>nomierināties un darboties mērķtiecīgi.</p> <p><u>Atklāta saruna.</u> Sanāksmes struktūra vienmēr ir līdzīga, mainās tikai tās saturs.</p> <p>Sarunas laikā var dot kādu priekšmetu izglītojamajiem, kas nosaka, kam un kad ir tiesības runāt. Pedagoģs var ierosināt par kādu noteiktu tematu vienu teikumu, kuru visi turpina, piemēram, „Man ir vajadzīga palīdzība, jo es...”.</p>
Mape	<p>Mapē tiek iekļauta izglītojamā izveidota pašaudzināšanas programma kādam noteiktam laika posmam un piezīmes, kritisks pašnovērtējums par programmā izvirzītajiem, sasniegtajiem/nesasniegtajiem kritērijiem. Izglītojamais pats veido šo mapi, izvēloties, kādu informāciju vēlas tajā iekļaut.</p> <p>Pedagoģs plāno individuālas sarunas ar izglītojamo. Lai pēc noteikta perioda varētu kopīgi izvērtēt sasniegtos rezultātus, gan problēmas, kas radušās. Tas veicina pašizpēti, pašanalīzi, pašregulāciju.</p>	<p><u>Sagatavošanās.</u> Tiek pārrunāts par izglītojamā vajadzībām sevi izzināt un izvēlēties mērķus sevis pilnveidošanai. Tiek izstrādāta programma, kā var īstenot savus nodomus.</p> <p><u>Mapes veidošana.</u> Tiek precizēts, kādu informāciju par izglītojamo ietvers mapē, kā analizēs sevi un savus sasniegumus.</p> <p>Šajā posmā pedagogam nepieciešams īpaši atbalstīt katru izglītojamo, lai attīstītu izglītojamā pašanalīzes un pašnovērtēšanas prasmes.</p> <p><u>Analīze un novērtēšana.</u> Individuālās sarunas ar izglītojamajiem sekmē viņu izpratni – kā, kad, kur, kāpēc es tā domāju un rīkojos.</p> <p>Rezultātā top atkal jauna programma vai papildinājumi iepriekš veidotajai programmai.</p>
Projekta metode	<p>Izglītojamie tiek iesaistīti:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Izpētes projektos, kuru mērķis – iegūt un sistematizēt informāciju vai noskaidrot, izzināt kādu problēmu. 2. Darbības projektos, kuru mērķis – veikt reālas, praktiskas, konkrētas izmaiņas grupas, klases, skolas, vietējās sabiedrības mērogā. Tie ļauj izglītojamajam līdzdarboties nozīmīgu problēmu risināšanā un apgūt prasmi pieņemt atbildīgus lēmumus. 3. Projekta metode nodrošina izglītojamā pamatvajadzības, kas ir svarīgas viņu personības attīstībai – būt pieņemtam, būt piederīgam savai klasei, grupai, būt līdzatbildīgam, iemācīties jaunu pieredzi, izteikt sevi, piedalīties un apliecināt sevi. 	<p><u>Projekta iniciatīva.</u> Pedagoģs vai kāds no izglītojamajiem ierosina projektu – ir ideja, kāds ievēribas cienīgs pasākums, darbības vēlme utt. Jebkura dzīves parādība var kļūt par projekta iniciatīvu! Svarīgākais – lai izglītojamie varētu brīvi izteikt savas domas.</p> <p><u>Iniciatīvu sistematizācija.</u> Izglītojamo radušās idejas tiek kopīgi analizētas, iepriekš vienojas par formu, kādā to darīs. Šis posms beidzas ar projekta skici – jomu, kurā izglītojamie turpmāk darbosies. Tā nav jāapraksta detalizēti, iezīmē tikai galvenos elementus. Piemēram, vienojas, ka semestra laikā katrā pedagoga audzināšanas stundā strādās ar informāciju par to, kā var izvēlēties un sasniegt dzīves mērķus.</p> <p><u>Darbības jomu kopīga attīstīšana.</u> Izveidojas projekta plāns – tiek</p>

		<p>nolemts, ko, kurš. Kā dara un arī kāpēc kāds kaut k dara.</p> <p><u>Realizācija.</u> Aktivitātes darbības jomā, projekta realizācija. Projekta norise ir atkarīga gan no grupas iekšējās struktūras, gan ārējiem nosacījumiem – telpas, laika un citiem resursiem. Realizācijas laikā tiek iekļauts „plānots laiks”, kad tiek pārrunāts sasniegtais, problēmas, meklēti jauni risinājumi.</p> <p><u>Projekta noslēgums.</u> Izglītojamie grupā apspriež projekta rezultātu, tāpat kā projekta iniciatīvu. Tiek izvērtēta klases sadarbība – kā tika ievērota vienošanās, kuras darbības vēlmes īstenojās/neīstenojās utt.</p>
Sarunas mazās grupās	<p>Izglītojamie sarunās apmainās ar viedokļiem, vērtējumiem un pieredzi. Ikviens klasē izsaka savu viedokli un gūst informāciju no citiem. Sarunām pedagogs izvirza noteiktus uzdevumus un noteikumus. Par sarunas tēmu var kļūt arī paši spēles noteikumi. Sarunas attīsta komunikatīvās prasmes.</p>	<p><u>Sagatavošanās.</u> Tiek izveidotas grupas un vienojas par sarunas tēmu un noteikumiem.</p> <p><u>Saruna.</u></p> <p><u>Novērtēšana/refleksija.</u> Analizē gan sarunas norisi, gan sarunas rezultātus.</p>
Simulācijas spēles	<p>Izglītojamie iejūtas lomās un darbojas iedomātā vidē. Tipiskākie uzdevumi ir atrast, pamatot un prezentēt savu lēmumu un risinājumu specifiskās situācijās. Sarežģītas ir tās situācijas, kurās skolēniem nepieciešams izmantot apjomīgas fona zināšanas, lai varētu iejusties lomā. Pedagogs palīdz izglītojamajiem izpētīt problēmsituācijas aspektus un salīdzināt alternatīvos viedokļus. Tas sekmē izglītojamajiem arvien skaidrāk apzināties savu viedokli, savu reakciju – izprast savu uzvedību un rīcību. Īpašu audzinošo efektu gūst, ja tiek izmantoti fakti, kas ilustrē sociālās problēmas un tiek nodrošināta situācija, ka skolēni atklāti var izteikt savu viedokli.</p> <p>Simulācijas spēles var palīdzēt izglītojamajiem apzināties personas vērtības un uzvedību. Apgūt personu savstarpējo attiecību problēmu risināšanas stratēģijas.</p> <p>Tas sekmē empātijas attīstību – spēju just līdzīgu citu emocijām, pārdzīvojumam, iejusties otra cilvēka situācijā un to saprast.</p>	<p><u>Sagatavošanās.</u> Nepieciešams precīzi analizēt vides iezīmes, lai šo situāciju varētu atveidot pēc iespējas tuvāk realitātei.</p> <p>Izglītojamie tiek ievadīti situācijā/problēmā. Parasti tiek piedāvātas kompleksas situācijas, un izglītojamie iepazīstināti ar spēles nosacījumiem.</p> <p><u>Spēles sagatavošana.</u> Izglītojamie analizē un sadala lomas. Vienojas par spēles variantu, iejūtas problēmsituācijā un lomā.</p> <p><u>Spēle.</u> Izglītojamie vai nu pa vienam vai grupās veic spēles darbības.</p> <p><u>Novērtēšana.</u> Spēles problēmsituācijas tiek attiecinātas uz pašreizējo dzīves pieredzi un tās problēmām, tiek analizēti rīcības vispārējie principi. Nepieciešams izvērtēt veiksmes un neveiksmes, kā arī spēles norises kvalitāti.</p> <p>Iespējams izmantot visdažādākos veidus: lomu spēles, plānošanas spēles, lietišķās spēles, personu simulācijas, likumu spēles, datorsimulācijas.</p>
Situāciju analīze	<p>Izglītojamie individuāli vai grupās strādā ar materiāliem par kādu situāciju/ gadījumu. Izglītojamo</p>	<p><u>Sagatavošanās.</u> Izveidots situācijas apraksts. Tiek sagatavoti materiāli –</p>

	<p>uzdevums ir atrast, pamatot un pēc tam prezentēt lēmumus un risinājumus katram konkrētajam gadījumam, salīdzināt tos ar reālām situācijām dzīvē. Dažādu situāciju analīze ļauj risināt reālus vai reālajai dzīvei tuvus notikumus klasē, ģimenē, Izglītības iestādē, sabiedrībā.</p>	<p>laikraksti, žurnāli, literārie darbi, video un audio materiāli, un izglītojamie tiek rosināti konkrētai tēmai/uzdevumam.</p> <p><u>Analizēšana.</u> Izglītojamie interpretē situāciju un cenšas iegūt vēl papildus informāciju par situāciju. Kādi faktori sekmēja notikumu attīstību? Kāds bija notikuma iemesls? Vai rīcība varēja būt citāda? Kāda?</p> <p><u>Izstrādāšana.</u> Var izveidot grupas, lai salīdzinātu problēmu interpretācijas, pārbaudītu risinājumu iespējas un izdarītu secinājumus.</p> <p><u>Izvērtēšana.</u> Tiek prezentēti rezultāti – lēmumi, rīcības plāns, ieteikumu pakete utt., un diskutēts par atsevišķiem risinājumiem. Beigās tiek izlemts par vienu risinājumu.</p> <p><u>Pielietošana.</u> Tiek salīdzināts atrastais risinājums ar dzīvē pieņemtajiem lēmumiem.</p> <p><u>Iespējamie varianti:</u> novērtēšanas gadījums, izlemšanas gadījums, informācijas gadījums, problēmas atrašanas gadījums, problēmas risināšanas gadījums, izpētes gadījums, pastkastītes gadījums.</p>
Spēles	<p>Spēles pilda vairākas funkcijas – veicina skolēnu izziņas spēju attīstību, stimulē radošo procesu, palīdz attīstīt sadarbības prasmes, veidojot iecietīgu attieksmi pret citiem tās dalībniekiem, veicina spriedzes mazināšanos grupā, ļauj gūt pozitīvas emocijas un gandarījumu par veiksmīgu darbību.</p>	<p><u>Sagatavošanās.</u> Tiek izvirzīts mērķis, motivēti skolēni, iepazīstināti ar noteikumiem un lomu pieņemšana.</p> <p><u>Spēles norise.</u> Nepieciešams nodrošināt visu spēlētāju aktīvu līdzdarbību un līdztiesību, spēles noteikumu ievērošana. Jārūpējas par pozitīvu emocionālo fonu.</p> <p><u>Spēles noslēgums.</u> Darbības un rezultātu izvērtēšana. Analīzi nepieciešams veikt pašiem spēles dalībniekiem.</p> <p>Piemēram, spēle „Draudzības koks” – pedagogs iestāda „koku” puķu podā, pie tā zariem piestiprina lapiņas ar uzdevumiem, kuras katru rītu vai pēcpusdienu, apmēram vienu nedēļu, paņem ikviens grupas izglītojamais un dienas laikā to izpilda. Pasaki šodien A. kaut ko ļoti labu. Šī spēle var palīdzēt izglītojamajam mācīties otrā cilvēkā pamanīt pozitīvo, par to priecāties.</p>
Vizualizācija	<p>Izglītojamie izveido dažādus simboliskus uzskates līdzekļus – domu kartes, shēmas, zīmējumus.</p>	<p><u>Sagatavošanās.</u> Lai izglītojamie iedziļinātos tēmā, pedagogs sagatavo</p>

	<p>kādu „iesildīšanās uzdevumu”, piemēram, tematam par vidi klasē, tie var būt nepabeigti teikumi, kurus pabeidz katrs izglītojamais individuāli – mūsu grupā ir veiksmīga....., mūsu grupā es gribētu mainīt.....utt.</p> <p><u>Vizualizēšana.</u> Grupa veido kolāžu par sociālo vidi grupā, vērtējot savstarpējās attiecības. Izdomā kolāžas nosaukumu.</p> <p><u>Novērtēšana.</u> Pedagoģa kopsavilkums par vērojumiem kolāžas veidošanas laikā. Kolāžas tiek piestiprinātas grupā pie sienas un skolēni pārrunā kāda ir darba pamatdoma.</p>
--	---

____ **PASĀKUMA VAI AKTIVITĀTES ANALĪZE**

Pasākuma laiks _____

Pasākuma nosaukums _____

Pasākuma mērķis

_____

Īss apraksts/ metodes

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Izglītojamo aktivitāte un līdzdalība

_____
_____
_____

Rezultāts

_____
_____

Novērtējums

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Klases audzinātāja paraksts: _____

METODISKIE IETEIKUMI SADARBĪBAI ĢIMENI

Sadarbība ar ģimeni ir ļoti nozīmīgs audzināšanas darba virziens.

Ģimenei ir jābūt atbalstam klases audzinātāja sadarbībā ar audzināmās klases izglītojamiem.

Ģimenei un izglītības iestādei ir jābūt vienotiem mērķiem un uzdevumiem bērnu audzināšanā.

Izglītības iestādes un ģimenes sadarbība var tikt īstenota, balstoties uz sistemātisku pieeju, kad šis process tiek vadīts izglītības iestādē kopumā. Sadarbības īstenošanas rezultātā nedrīkst pieļaut bērnu vai jauniešu pretnostatīšanu kādai no sadarbības pusēm. Lai veiksmīgi varētu īstenot izglītības iestādes un ģimenes sadarbību, tad tiek izstrādāti:

1. Sadarbības mērķi un uzdevumi.
2. Sadarbības formas un saturs.
3. Sadarbības vadīšanas shēma.
4. Sadarbības rezultātu analīze un izvērtēšana.

Mērķis

Nodrošināt pedagogu un izglītojamo ģimenes sadarbību, lai radītu apstākļus bērniem augt, attīstīties un veidoties par pilnvērtīgiem mūsu valsts pilsoņiem.

Uzdevumi

1. Veicināt vecāku iesaistīšanos mācību un audzināšanas procesā.
2. Veidot vecāku pozitīvu attieksmi un vēlmi sadarboties ar pedagogiem.
3. Sniegt vecākiem atbalstu bērnu audzināšanā.
4. Nodrošināt izglītības procesa dalībnieku – pedagogu, vecāku, izglītojamo – kompleksu pieeju bērnu problēmu risināšanā.
5. Regulāri informēt vecākus par izglītojamo sasniegumiem un grūtībām izglītošanas un audzināšanas procesā.
6. Veikt vecāku izglītošanu iespēju robežās.

Izglītības iestādes un ģimenes sadarbībā tiek iesaistīti:

1. Ģimene.
2. Izglītojamie.
3. Klases audzinātāji.
4. Mācību priekšmetu pedagogi.
5. Interesešu pulciņu pedagogi.
6. Izglītības iestādes atbalsta personāls.
7. Izglītības iestādes vadība.
8. Sabiedrība.

Sadarbības darba formas un metodes

Īstenojot Izglītības iestādes un ģimenes sadarbību, tiek pielietotas šādas darba formas un metodes:

Individuālās – Individuālās tikšanās, sarunas, vecāku aptaujas, rakstiska, telefoniska, elektroniska sazināšanās, informācija izglītojamo dienasgrāmatās, atbalsta personāla konsultācijas, u.c.

Grupālās – klašu vecāku aktīva sanāksmes, konsultācijas, tikšanās u.c.

Frontālās – vecāku sapulces, vecāku dienas, atvērto durvju dienas, svētki, konferences, izglītojoši pasākumi vecākiem /semināri, vecāku līdzdalība alternatīvo mācību stundu, klases stundu un karjeras pasākumu organizēšanā un vadīšanā, klubiņi, diskusijas/, projektu darbs, u.c.

Programmā varētu ietvert:

1. Cik klases vecāku sapulces tiks organizētas mācību gada laikā /2-3 klases vecāku sapulces gadā, pēc izglītības iestādes ieskatiem/.
2. Vecāku organizēti pasākumi.
3. **IETEICAMAS KLASES VECĀKU SAPULČU TĒMAS ATBILSTOŠI VECUMPOSMIEM:**

Pakāpe	Vecāku sapulču tēmas
Sākumskola	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izglītības iestādes dienas režīms 2. Bērna adoptācija Izglītības iestādē 3. Sadarbība: bērns, vecāki, pedagogs 4. Bērna prasme saskaņot savas vajadzības ar citu cilvēku vajadzībām 5. Veselīgs dzīvesveids 6. Mācīšanās stili un paņēmieni 7. Tikumiskās audzināšanas stūrakmeņi 8. Pastāvīgas mācīšanās iemaņu attīstīšana 9. Rūpes, godīgums, taisnīgums, atbildība kā dzīves vērtība

ĢIMENŪ SOCIĀLĀ STĀVOKĻA ANALĪZE

Izglītojamā vārds, uzvārds	Audzina abi vecāki	Audzina viens vecāks	Audzina vecvecāki, aizbildņi, b/n audzēknis	Cik bērnu ģimenē	Strādā abi vecāki	Strādā viens no vecākiem	Sadzīves apstākļi ar ērtībām	Sadzīves apstākļi bez ērtībām	Vai ģimenē ir bērni ar īpašām vajadzībām

VECĀKU APMEKLĒJUMA KARTĪTE

Klases audzinātājs _____

Datums _____

Klase	Izglītojamā vārds, uzvārds	Apmeklējuma iemesls
	Vecāka vai aizbildņa vārds, uzvārds	
Īss sarunas saturs		
Paraksts		

Klases audzinātājs _____

Datums _____

Klase	Izglītojamā vārds, uzvārds	Apmeklējuma iemesls
	Vecāka vai aizbildņa vārds, uzvārds	
Īss sarunas saturs		
Paraksts		

CIEŅĪJAMIE VECĀKI!

Jūsu bērns _____

Ir pārkāpis šādus noteikumus:

Es rīkojos šādi:

Lūdzu, pārrunājiet šo atgadījumu ar savu bērnu!

/Atgādiniet viņam/ai, cik nepieciešams ir ievērot Izglītības iestādes iekšējās kārtības noteikumus!

Lūdzu, parakstiet vēstules beigu daļu un nosūtiet to uz skolu! Ja vēlaties pārrunas, tad, dariet to man zināmu!/
_____

Datums:

Paldies!

_____
(Pedagoga paraksts)

Esmu Jūsu vēstuli izlasījis/usi un to ar savu bērnu pārrunājis/usi

_____
(Vecāku paraksts)

_____
(datums)

VIENOŠANĀS LĪGUMS

Par izglītības iestādes, vecāku un izglītojamā turpmāko sadarbību mācību un uzvedības problēmu novēršanā

Sarunā piedalās:

Izglītības iestādes direktors _____

Klases audzinātājs _____

Izglītojamais _____

Vecāks _____

Izglītības iestādes pedagogi konstatē šādas problēmas darbā ar izglītojamo:

1. _____ 2. _____
_____ 3. _____
_____

Lai uzlabotu izglītojamā sekmes un uzvedību, pedagogi ieteic:

_____
_____
_____
_____

Vecāki apņemas līdzdarboties bērna audzināšanā:

_____
_____
_____
_____
_____

Izglītojamais apņemas:

_____
_____
_____
_____
_____
_____

Klases audzinātāja paraksts: _____

Vecāku paraksts: _____

Izglītojamā paraksts: _____

IZGLĪTOJAMĀ INDIVIDUĀLĀS IZPĒTES DIAGRAMMA

Katra izglītojamā individuālā izpēte atsevišķā izglītojamā dokumentācijā veicama divas reizes mācību gadā visos izglītojamā skolas gados

- Vārds, uzvārds, tēva vārds
- Dzimšanas gads
- Ģimenes stāvoklis
- Vecāku nodarbošanās
- Apstākļi audzināšanai ģimenē
- Veselības stāvoklis
- Rakstura īpatnības, griba
- Attieksme pret mācībām, atsevišķiem mācību priekšmetiem
- Izzaņas intereses, tieksmes
- Mācīšanās dominējošā motivācija
- Attieksme pret biedriem, biedru attieksme pret viņu
- Uzvedība kolektīvā
- Uzmanības līmenis (apjoms, koncentrēšanās spējas, pārslēgšanās spēja, noturība)
- Sabiedriskā/ sociālā aktivitāte, piedalīšanās interešu izglītībā
- Attieksme pret pienākumiem; uzticētie pienākumi
- Personības virzība (egoistisks, iekļaušanās kolektīvā)
- Attieksme pret fizisko darbu
- Attieksme pret savu un citu īpašumu
- Sevišķi ieradumi
- Pašnovērtējums (adekvāts, paaugstināts, vai saskan ar skolotāju vērtējumu)

Klases audzinātājs papildinājumus veic pēc saviem ieskatiem, lai parādītos izglītojamā personības attīstības un izaugsmes dinamika!

SADARBĪBA AR ATBALSTA PERSONĀLU

Lai veiksmīgi un efektīvi realizētu izglītības mērķus un dotu iespēju katram izglītojamajam saņemt kvalitatīvu izglītību, Izglītības iestādē veido atbalsta personāla sadarbības komandu, kuras darbības pamatā ir kompleksa pieeja problēmai, lai izglītojamo varētu skatīt veselumā. Izglītojamais ir centrā, bet vecāks, pedagogs, speciālisti ir līdzvērtīgi komandas darbinieki.

Atbalsta personāla grupa ir dažādu disciplīnu profesionāļu grupa, kurai ir kopējs **mērķis – sniegt vispusīgu atbalstu izglītojamajam, viņu vecākiem, izglītības iestādes darbiniekiem.**

Uzdevumi:

1. Identificēt potenciālo mērķgrupu atbalsta sniegšanai, izpētīt iespējamās mācību grūtību cēloņus (vardarbība, mācīšanās traucējumi) un uzvedības traucējumu rašanās cēloņus.
2. Meklēt optimālākos problēmas risināšanas ceļus, sastādot konkrētu rīcības plānu un pārbaudot tā realizāciju.
3. Radīt uzticību izglītojamajam, radīt uzticību un veidot sadarbību ar vecākiem.
4. Informēt vecākus par dažādām atbalsta institūcijām.
5. Palīdzēt katram izglītojamajam, atbilstoši viņa spējām, sasniegt izglītības mērķus.

Komandā ietilpst Izglītības iestādes vadības pārstāvis, sociālais pedagogs, psihologs, medicīnas māsa, logopēds, speciālais pedagogs. Dalībnieki – vecāki, klases audzinātājs, mācību priekšmeta pedagogs.

Atbalsta personāla darbību Izglītības iestādē nosaka Iekšējie noteikumi „Atbalsta komandas reglaments”

Atbalsta personāla komandas modelis paredz koordinētu sadarbību starp komandas locekļiem, paredzot veselību veicinošas, atbalstu sniedzošas un drošas vides nodrošināšanu Izglītības iestādē. Problēmas ierosinātājs var būt jebkurš no komandas dalībniekiem. Tiekoties visai grupai kopā un uzklusot problēmu, katrs komandas, savas kompetences ietvaros, meklē problēmas cēloņus, sniedz atbalstu izglītojamajam, viņa ģimenei. Katras tikšanās reizes sākumā tiek pārrunāta iepriekšējā reizē pieņemto lēmumu izpilde. Darbu komandā pie attiecīgās problēmas organizē tik ilgi, līdz izglītojamais ir spējīgs turpināt mācības bez regulāra atbalsta un arī uzlabojusies izglītojamā uzvedība.

Kādos gadījumos var palīdzēt sociālais pedagogs:

Klases audzinātājam, ja:

1. Izglītojamais bieži kavē skolu un mācību stundu sākumu neattaisnotu iemeslu dēļ.
2. Izglītojamajam strauji pazeminās sekmes mācībās.
3. Pēkšņi mainījies izglītojamā uzvedība.
4. Izglītojamais ir uzticējies kādu problēmu, kuru nevar vai nedrīkst risināt vienpersoniski un ir nepieciešama konsultācija.

5. Izglītojamais nonācis sociālās aprūpes vai citā institūcijā.
6. Izglītojamais saņem nepietiekamu vecāku aprūpi.
7. Izglītojamais stāsta, ka mājās jūtas slikti un nedroši.

Izglītojamajam, ja:

1. Nomāc kāda problēma, kuru viņš nevar atrisināt.
2. Ir problēmas mājās.
3. Izglītības iestādē viņš jūtas vientuļš vai atstumts, nav draugu.
4. Ir mācīšanās grūtības.
5. Ir konflikts ar klase biedriem, pedagogiem, vecākiem.
6. Ir atkarības problēmas.

SADARBĪBA AR ATBALSTA PERSONĀLU

Datums	Atbalsta personāls	Izglītojamais un risināmā problēma	Sadarbības rezultāts

KLASES ĀRPUSSTUNDU PASĀKUMI

Klases audzinātāja darbs klasē tiek organizēts kā **klase pasākumu sistēma**. Klases ārpusstundu pasākumi tiek atspoguļoti klases audzināšanas darba programmā.

Ārpusstundu klases pasākumu mērķis ir klases kolektīva saliedēšana un personības attīstīšana saskarsmē un kopīgajā darbībā.

Ārpusstundu pasākumu uzdevumi:

1. Klases kolektīva saliedēšana.
2. Izglītojamo saskarsmes kultūras pilnveidošana.
3. Brīvā laika pavadīšanas kultūras veidošana.
4. Organizatorisko prasmju attīstīšana.
5. Atbildības izjūtas vingrināšana.

Ārpusstundu pasākumu tematika ir daudzveidīga un ir atkarīga no audzināšanas mērķa, kuru nosaka konkrētās klases izglītojamo vecums, vajadzības un vēlmes, kā arī ir saistīta ar Izglītības iestādes Audzināšanas darba plānu. Ārpusstundu pasākumu saturu nosaka klases audzinātājs, sadarbojoties ar audzināmās klases kolektīvu un vecākiem.

Izmantojamās darba metodes: ekskursijas, pārgājieni, tikšanās, akcijas, psiholoģiskie treniņi, svētki, izpētes, utt.

Vēlamais gala rezultāts:

1. Ir izveidojies saliedēts klases kolektīvs.
2. Izglītojamie aktīvi iesaistās klases organizētajās aktivitātēs un paši organizē tās, ņemot vērā savu klases biedru dažādās intereses.

IZGLĪTĪBAS IESTĀDES ĀRPUSSTUNDU PASĀKUMI

Ārpusstundu pasākumu mērķis ir izglītojamajiem draudzīgas izglītības iestādes vides veidošana un personības attīstīšana saskarsmē un kopīgajā darbībā.

Ārpusstundu pasākumu uzdevumi:

1. Labvēlīgas izglītības iestādes vides veidošana.
2. Izglītības iestādes prestiža veicināšana.
3. Izglītojamo saskarsmes kultūras pilnveidošana.
4. Izglītojamo redzesloka paplašināšana.
5. Mācību stundās apgūto teorētisko zināšanu praktiskā pielietošana.
6. Brīvā laika pavadīšanas kultūras veidošana.
7. Organizatorisko un citu prasmju attīstīšana.
8. Atbildības izjūtas vingrināšana.

Ārpusstundu **pasākumu tematika** ir daudzveidīga un ir atkarīga no audzināšanas mērķa, kuru nosaka konkrētā situācija skolā, izglītojamo vecums, vajadzības un vēlmes, kā arī no Izglītības

iestādes tradīcijām, finansiālām un profesionālo kadru iespējām. Ārpusstundu Izglītības iestādes **pasākumu saturu un plānu** nosaka direktora vietnieks izglītības jomā sadarbojoties ar Izglītības iestādes vadību, klašu auszinātāju metodisko komisiju.

Tradicionālie ārpusstundu Izglītības iestādes pasākumi:

1. Pirmā skolas zvana svētki
2. Rudens kross
3. Skolotāju diena
4. Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienai veltītais pasākums
5. Ziemassvētku pasākumi
6. Ģimeņu svētki
7. Jubilāru sveikšana
8. Pateicības mirklī izglītojamiem ar labām un teicamām sekmēm

Citi ārpusstundu pasākumi tiek iekļauti Izglītības iestādes ārpus stundu audzināšanas darba plānā, pēc konkrētā mācību gada audzināšanas prioritātēm un uzdevumiem, kā arī pamatotām izglītojamo un pedagogu vēlmēm.

Izglītības iestādes ārpus stundu pasākumu sagatavošanas pamatā ir kolektīvās radošās darbības metodika, kas paredz plašu izglītojamo līdzdalību pasākumu izvēlē, izstrādē, vadīšanā, analizē.

Vēlamais gala rezultāts:

Izglītojamie aktīvi piedalās savas Izglītības iestādes tēla veidošanā un prestiža celšanā.

ĀRPUSSKOLAS PASĀKUMI

Klases piedalās ārpusskolas pasākumos atbilstoši savām spējām un vēlmēm. Ja piedalīšanās kādā ārpusskolas pasākumā nav paredzēta Izglītības iestādes plānā, klases izglītojamie kopā ar savu audzinātāju lemj par līdzdalību tajā un saskaņo savu lēmumu ar Izglītības iestādes vadību.

Ārpusskolas pasākumu apmeklēšanas un organizēšanas mērķis ir Izglītības iestādes prestiža veicināšana un personības attīstīšana saskarsmē un kopīgajā darbībā.

Ārpusskolas pasākumu apmeklēšanas vai organizēšanas uzdevumi:

1. Izglītības iestādes prestiža celšana.
2. Izglītojamo saskarsmes kultūras pilnveidošana.
3. Izglītojamo redzesloka paplašināšana.
4. Mācību stundās apgūto teorētisko zināšanu praktiskā pielietošana.
5. Brīvā laika pavadīšanas kultūras veidošana.
6. Organizatorisko un citu prasmju attīstīšana.
7. Atbildības vingrināšana.

Darba izvērtēšanas kritēriji:

1. Sasniegumi.
2. Aptaujas.

3. Anketas.
4. Izglītojamo aktivitātes skaitliskais rādītājs.
5. Aktivitāšu analīze un izvērtēšana.

INTEREŠU IZGLĪTĪBA

Izglītības iestādē tiek piedāvāta interešu izglītība - kā viena no brīvā laika pavadīšanas iespējām.

Izglītības likums nosaka:

1. Interese izglītībā ir personas individuālo izglītības vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības.
2. Interese izglītībā ir brīvprātīga, tās uzsākšanai nav nepieciešama noteiktai izglītības pakāpei atbilstoša izglītība.

Interese izglītībā un pulciņu nodarbības Izglītības iestādē tiek īstenotas atbilstoši pedagogu izstrādātajām interese izglītības un pulciņu programmām.

Interese izglītības nodarbību un pulciņu nodarbību mērķis ir atbilstoši izglītojamo vecumam un interesēm nodrošināt iespējas attīstīt savu garīgo un fizisko potenciālu, lai veidotos par patstāvīgu un vispusīgi attīstītu personību.

Interese izglītības uzdevumi:

1. Estētiskā audzināšana.
2. Tikumiskā audzināšana.
3. Fiziskā audzināšana.
4. Patriotiskā un pilsoniskā audzināšana.
5. Dažādu tautu kultūras tradīciju apzināšana un izkopšana.
6. Izziņas procesu attīstīšana.
7. Atbildības audzināšana.
8. Stappersonu attiecību izkopšana.

Interese izglītības un pulciņu nodarbību saturu nosaka Izglītības iestādes darbības virzieni, izglītojamo intereses, audzināšanas darba prioritātes Izglītības iestādē un valstī.

Interese izglītības programmas Izglītības iestādē izstrādā interese izglītības pedagogi, ko apstiprina izglītības iestādes direktors, grupu komplektācija notiek pamatojoties uz vecāku iesniegumiem, grupā ir jābūt ne mazāk ka 10 izglītojamie. Tiek sastādīts interese izglītības pulciņu darba grafiks, ko apstiprina Izglītības iestādes direktors un visas nodarbības notiek saskaņā ar grafiku.

Sasniedzamais galarezultāts:

1. Izglītojamie aktīvi iesaistās interese izglītības pulciņos.
2. Ir sasniegumi skatēs un konkursos.
3. Ir izkoptas savas tautas kultūras tradīcijas, izglītojamie apzinās to lomu un nozīmi.

4. Izglītojamie ar cieņu izturas pret citu tautu kultūru un tradīcijām.
5. Ir apmierinātas izglītojamo izteiktās intereses un vēlmes.

Interesu izglītības darba izvērtēšana

1. Sasniegumi skatēs un konkursos.
2. Izglītojamo aptaujas.
3. Pulciņa pedagoga pašvērtējums.
4. Pulciņa pedagoga darba atskaite.

INTEREŠU IZGLĪTĪBA

PIRMDIENA

N.p.k.	Pulciņa nosaukums	Izglītojamā vārds, uzvārds

OTRDIENA

N.p.k.	Pulciņa nosaukums	Izglītojamā vārds, uzvārds

TREŠDIENA

N.p.k.	Pulciņa nosaukums	Izglītojamā vārds, uzvārds

CETURTDIENA

N.p.k.	Pulciņa nosaukums	Izglītojamā vārds, uzvārds

KLASES AUDZINĀTĀJA DARBA PAŠNOVĒRTĒJUMA LAPAS FORMA:

Klase _____

Klases audzinātājs _____

Datums _____ Darba slodze _____

1. Audzināšanas plāna atbilstība Izglītības iestādes audzināšanas prioritātēm

---

---

2. Audzināšanas programmas un darba plāna realizēšana, paveiktais, iesaistīšanās projektos u.c. aktivitātēs

---

---

3. Klases audzinātāja sadarbība ar pagarinātās dienas grupas pedagogu

---

---

4. Individuālais darbs atbilstoši izglītojamo veselības stāvoklim, spējām, attīstības līmenim, interesēm

---

---

5. Sadarbība ar Izglītības iestādes atbalsta personālu

---

6. Metodisko materiālu uzkrāšana un sagatavošana audzināšanas darbā

---

7. Klases inventāra nodrošinājums

---

8. Sadarbība ar priekšmetu pedagogiem

---

9. Tālākizglītība

---

10. Lepojos ar

---

11. Nepieciešams atbalsts

12.

Raksturlielumi	Vērtējuma līmeņi			
	Nepietiekams	Pietiekams	Labs	Augsts
1. Mana pedagoģiskā kvalifikācija ir				
2. Mana pedagoģiskā darbība ir				
3. Manas mācīšanas prasmes ir				
3.1. Manas plānošanas prasmes ir				
3.2. Nodarbību organizēšanas prasmes ir				
3.3. Metožu izvēles prasmes				
3.4. Vērtēšanas prasmes ir				
3.5. Prasmes virzīt izglītojamo uz pašanalīzi un kritisko domāšanu ir				
4. Manas saskarsmes prasmes ir				
4.1. Sadarbība ar kolēģiem ir				
4.2. Saskarsme ar izglītojamiem ir				
4.3. Prasme radīt pozitīvu gaisotni ir				
4.4. Prasme risināt konfliktus ir				
5. Mana pedagoģiskā aktivitāte ir				

5.1. Līdzdalība Izglītības iestādes aktivitātēs ir				
5.2. Sadarbība ar vecākiem ir				
5.3. Iesaistīšanās dažādos projektos ir				
5.4. Prasme un vēlme strādāt radoši ir				
5.5. Prasme rosināt izglītojamos radošai un efektīvai darbībai ir				

13. Kādi ir mani sasniegumi šajā mācību gadā?

1. _____
2. _____
3. _____

14. Kāpēc man tas izdevās?

---

15. Kādas ir manas neveiksmes šajā mācību gadā?

1. _____
2. _____
3. _____

17. Kāpēc?

Ko es plānoju paveikt nākamajā mācību gadā:

Darbā ar izglītojamiem

Pašizglītībā

Klases audzinātāja paraksts _____

KLASES AUDZINĀŠANAS DARBA PAŠNOVĒRTĒJUMS

Veicams 2 reizes gadā - decembrī un maijā

Īss klases raksturojums

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Klases audzināšanas darba mērķis un uzdevumi

.....

.....

.....

.....

Raksturlielumi	Stiprās puses	Nepieciešamie uzlabojumi
Dokumentācija		
Audzināšanas klases stundas		
Sadarbība ar vecākiem		

Raksturlielumi	Stiprās puses	Nepieciešamie uzlabojumi
Sadarbība ar priekšmetu pedagogiem		
Sadarbība ar citu Izglītības iestādes personālu		
Klases pasākumi		
Izglītojamo izpēte		

Secinājumi un turpmākie uzdevumi:

Klases audzinātāja paraksts: _____

Datums _____